

Asia: VN/31603/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden strategiaksi 2025-2029

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy kiittää mahdollisuudesta lausua strategialuonnoksesta. Kehitysyhtiönä vastaamme Mikkelin kaupungin ja seudun elinvoiman vahvistamisesta, yritysten toimintaympäristön kehittämisestä ja uusien investointien edistämisestä. Tästä näkökulmasta pidämme luonnosta hyvin valmisteltuna ja yhteisötalouden kehittämisen kannalta ajankohtaisena.

Strategialuonnoksen ydinlinjaukset – toimintaedellytysten vahvistaminen, rahoituksen kehittäminen, hankintojen vaikuttavuuden korostaminen sekä innovaatioiden hyödyntäminen – ovat keskeisiä etenkin alueilla, joissa väestörakenteen muutos ja markkinatoiminnan keskittyminen aiheuttavat paineita palvelujen järjestämiseen. Itä-Suomessa yhteisötaloudella on usein kaksoisrooli: sen on samanaikaisesti tuotettava yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja paikattava palveluaukkoja harvaan asutuilla alueilla. Näissä olosuhteissa strategiset toimenpiteet, jotka perustuvat pelkästään markkinaehtoiseen kasvuun, eivät yksin riitä.

Pidämme tärkeänä, että strategian jatkovalmistelussa tunnistetaan selkeämmin Itä-Suomen erityisasema. Palvelujen etääntyminen, työmarkkinoiden ohentuminen ja väestön ikääntyminen luovat tilanteen, jossa yhteisötalouden toimijoiden rooli on monin paikoin korvaamaton. Tämän vuoksi on perusteltua tarkastella, voidaanko strategian toimenpiteitä eriyttää niin, että harvaan asuttujen alueiden tarpeet huomioidaan rahoituksessa, hankintamalleissa ja palvelurakenteissa joustavammin.

Rahoituksen osalta korostamme, että nykyiset instrumentit eivät kaikilta osin vastaa pienten ja keski suurten yhteisötalouden toimijoiden tarpeisiin. Rahoitustarve on useimmiten maltillinen, mutta saatavuus suhteellisesti heikkoa, mikä hidastaa toimijoiden mahdollisuuksia kasvaa, uudistaa ja vastata paikallisiin palvelutarpeisiin. Strategiassa esitetty valtiontukisääntelyn joustavampi

hyödyntäminen – erityisesti SGEI-tuen ja EU-rahoituskanavien osalta – olisi erityisen tärkeää Itä-Suomessa, jossa markkinapuutteet ovat näkyvämpiä kuin suurissa kasvukeskuksissa.

Hankintojen osalta pidämme luonnoksen linjauksia tarkoituksenmukaisina. Aluekehityksen näkökulmasta korostamme erityisesti hankintayksiköiden osaamisen vahvistamista ja vuoropuhelun lisäämistä toimittajakentän kanssa. Itä-Suomessa hankintojen mittakaava, aikataulut ja tarjouskierrosten koko vaikuttavat suoraan siihen, kykenevätkö pienet yhteisötalouden toimijat osallistumaan kilpailutuksiin. Pidämme tärkeänä, että strategian jatkotyössä tuetaan hankintamenettelyjä, jotka mahdollistavat monipuolisemman toimijakentän osallistumisen.

Strategialuonnoksen tavoite vahvistaa innovaatio- ja kehitysekosysteemejä on kannatettava. Mikkeliissä ja Etelä-Savossa on syntynyt potentiaalisia kokonaisuuksia kiertotalouden, digitaalisten palveluiden, hyvinvointiratkaisujen ja matkailun ympärille. Nykyiset valtakunnalliset rakenteet tarjoavat näille ekosysteemeille useita hyödyllisiä kanavia, mutta alueelta katsottuna palvelujen saavutettavuudessa, jatkuvuudessa ja koordinaation tasaisuudessa on edelleen kehittämispotentiaalia. Tämän vuoksi on perusteltua varmistaa, että strategian toimeenpanossa huomioidaan alueiden erilaiset TKI-valmiudet ja varmistetaan, että palvelut ja neuvonta ovat aidosti saavutettavissa myös kasvukeskusten ulkopuolella.

Yhteenvedona toteamme, että strategialuonnos tarjoaa vankan pohjan yhteisötalouden kehittämiselle Suomessa. Korostamme kuitenkin tarvetta huomioida Itä-Suomen erityiset olosuhteet ja varmistaa, että toimenpiteet tukevat myös alueilla, joilla markkinarakenne ja väestökehitys poikkeavat merkittävästi maan keskiarvosta. Näin voidaan varmistaa, että yhteisötalous voi vahvistaa koko Suomen elinvoimaa ja sosiaalista kestävyyttä.

Kunnioittavasti,

Timo Paakki

toimitusjohtaja

Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy

Paakki Timo

